

Z NOVIM RAČUNALNIKOM BODO MOŽNOSTI VEČJE

Pogoj za uspeh je sodelovanje strokovnjakov vseh strok

V tujini se računalniška oprema menja veliko hitreje, kakor v naših pogojih raznovrstnih birokratskih omejitev. Razmerje med stroški za opremo in stroški za razvoj programske opreme se stalno povečuje v korist zadnjih. S tem se po podjetjih ukvarja cel štab dobro plačanih strokovnjakov, pojavljajo se specializirana podjetja, ki prodajajo samo znanje. Tudi pri nas se v agresivnejših delovnih organizacijah ustanavljajo skupine, ki ponujajo svoje usluge tudi drugim.

V vzponu je nova znanost z imenom informacijski inženiring, ki se ukvarja s pravilno organizacijo podatkov in računalniških obdelav.

Podatki morajo biti zapisani v spominu brez nepotrebnega podvajanja na način, ki omogoča njihovo uporabo različnim uporabnikom z različnimi potrebami. Spravljeni so neodvisno od posameznih programov, ki jih uporabljajo. To danes imenujemo baza podatkov.

Pravilna pot pri izgradnji računalniških obdelav je, da strokovno analiziramo organizacijske probleme in povezave med podatki, šele nato začnemo s programiranjem. Če v osnovi ne zapolnimo sistema pravilno, bomo kmalu zastali v preozkih okvirih in nadgradnja ne bo mogoča. Pripravljalnemu delu je zato potrebno posvetiti veliko truda in časa.

Kako daleč smo na tem področju v naši tovarni?

Največ je bilo narejeno v finančno — računovodskem sektorju, kjer je levji delež računalniškega dela opravil zunanji strokovnjak. Pred kratkim je bila predstavljena obdelava maloprodajne mreže, ki je prvi večji kompleks obdelav po sodobnejših metodah, narejen z domačim znanjem. Na prodajnem področju sta v pripravi projekta o spremljanju naročil in ureditvi podatkov o zalogi gotovih izdelkov.

Lotili smo se tudi najtršega oreha — proizvodnje, kjer bo delo naporno in dolgo trajno. Dejstvo je, da imamo zaradi velike količine podatkov težave pri pripravi in spremljanju proizvodnje. Zavedati se moramo, da je ra-

čunalniška obdelava proizvodnje nujna, pogoj za uspeh je sodelovanje vseh, ki delajo na tem področju. Prej ko se bo vsak posameznik vključil v delo okoli tega problema, manj bo težav s kasnejšim prilagajanjem. Prav zato delavci, ki delamo na tem področju radi slišimo utemeljene predloge in tudi kritike, saj je danes čas, da ustvarimo res prave osnove za nadaljnje delo.

Nabava je tesno povezana s proizvodnjo, zato jo bomo gradili sočasno, toda le v obsegu, ki je potreben za nemoteno spremljanje proizvodnje. Več lahko pričakujemo le s postavitvijo posebne organizatorja nabave. V zalogah materiala ležijo milijarde in zato je nabava vsekako vredna posebne študije.

Na ostalih delih poslovanja imamo sicer precej računalniških obdelav, toda v veliki večini so zastarele. Napravljen je načrt dela za naprej, naredili smo tudi grobo shemo povezav med pomembnejšimi podatki za celotno

DO, ki se bo v nadaljnjem delu po posameznih področjih izpopolnjevala. Delo na računalniških obdelavah v teh pogojih zahteva veliko več znanja in truda, kakor nekoč. Na eni strani je to podrobno znanje o poslovanju, organizaciji (ne samo formalni, kakor zelo radi poenostavimo), najrazličnejših povezavah, vzrokih, rezultatih in posledicah dela vsakega posameznika in hkrati celote. Na drugi strani pa je potrebno veliko več znanja o računalništvu in njegovih lastnostih in delovanju.

Na spomlad dobimo močnejši računalnik, z več terminali; večina teh bo zunaj centra in krog uporabnikov se bo povečal. Toda razvoj je bliskovit in zagotovo se bo pojavila potreba po dodatnih nakupih. Seveda je to drago, toda ob pametnemu izboru in dobrem delu se stroški kmalu povrnejo. Situacija je podobna kakor pri elektriki; najdražja je tista, ki je ni. Pomislimo samo na stroške zalog in koliko mehaničnega pisarniškega dela je potrebno, da se na primer izračunajo materialne potrebe, razpiše proizvodnja in naredi obračun.

Stopili smo na pot mednarodne uveljavitve in sprejeti moramo bitko, ki nam jo ostra mednarodna konkurenca vsiljuje.

Aleš Dolenc

Benedik 1. in 12.

Kot vsi jugoslovanski smučarji, so tudi reprezentanti, ki vozijo z našimi čevlji, odlično začeli smučarsko sezono. Najprej je Grega Benedik v Sestrieresu dopolnil zmago slavje Petroviča in Križaja. Potem pa je bil v začetku decembra prvi v vesleslalomu v Obereggenu. Na istem tekmovanju je bil Čižman 8., Bergant pa 10. V Val Thorensu, kjer je zmagal Kuralt, pa je bil v slalomu Robič 3., Žan pa četrti.

V MALOPRODAJNI MREŽI USPEŠNO IN OBETAJOČE

Kot je bilo že večkrat rečeno, lahko letošnji prodajo v maloprodajni mreži ocenimo kot zelo uspešno.

Če stvari pogledamo po mesecih, ugotavljam, da le februarja in spetembra nismo izpolnili zastavljenega plana. Ob tem pa so bili zelo uspešni poletni meseci, izreden je bil januar, julij, avgust, oktober in november. Pri tem je zanimivo še to, da smo do 15. oktobra prodajali zelo slabo, predvsem zaradi izrednega vremena jeseni. V drugem delu oktobra je prišlo do naglega preobrata in prodaja se je v drugi polovici meseca skoraj potrojila. Približno tako se je nadaljevalo novembra, ko smo za približno 50 % preseglji plan, saj smo namesto za 63 milijard din, prodali za preko 90 milijard din obutve in opreme.

Kaj je vplivalo na tako prodajo? Januarja brez dvoma za nas ugodna zima, julija in avgusta sezonsko znižanje. Toda ne smemo pozabiti na zelo dobro kolekcijo, ki je močno vplivala na prodajo, kar velja tako za pomladansko sezono, kot tudi za jesensko — zimsko, saj so, na primer, gležnarji in škornji, ki so hrbenica te kolekcije, izredno uspešni.

Ves ta izkupiček od prodaje obutve pa smo dosegli ob majhnih zalogah, ki so v primerjavi z lanskimi nižje za okoli četrtino.

Ivan CAPUDER

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Ob rob sklepov delavskih svetov

Delavski sveti: TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja in DSSS so na svojih rednih sejah v mesecu novembru obravnavali v glavnem predloge sprememb samoupravnih aktov in jih predlagali v sprejem na referendumu.

Sprejeli so spremembe pravilnika o ugotavljanju z delom pridobljenih delovnih zmognosti, ki začnejo veljati 1. 1. 1986.

Obravnavali so skupne temelje za pripravo srednjeročnih planov za obdobje 1986-1990 in razpisali javno razpravo od 22. 11. do 6. 12. Skupni temelji opredeljujejo predvsem najpomembnejše skupne cilje za nadaljnji razvoj in delo. Ti cilji so opredeljeni tudi po posameznih področjih. Sprejeti skupni temelji bodo osnova za izdelavo srednjeročnega plana in podlaga za samoupravno sporazumevanje z drugimi nosilci planiranja.

Nadalje je bil sprejet samoupravni sporazum o podaljšanju veljavnosti samoupravnega sporazuma za pospeševanje konvertibilnega izvoza in konvertibilnega priliva v SRS za leto 1986, po katerem plačujemo 2,8 % prispevek. Glede na to, da smo veliki izvozniki, pa v skladu s tem sporazumom prejemo 4 % stimulacijo.

Potrdili so še rezultate zborov delavcev in referendumov 5. 11. in sprejeli še nekaj drugih sklepov, ki se nanašajo predvsem na nabavo osnovnih sredstev, odpi-

se ter pripise v breme oz. v dobro izrednih dohodkov oz. izdatkov. Vsi delavski sveti so potrdili člane inventurnih komisij za popis ob koncu leta 1985.

Delavski svet TOZD Proizvodnja je sprejel še sklep, da se za realizacijo vplačila deleža ustanovnega kapitala v LSB v New Yorku odobri terminski nakup deviz pri LB TBG Kranj v višini 100.000 \$, z vračilom do 31. 12. 1985. Terminsko kupljene devize se v decembru vračajo iz deviznega priliva TOZD.

Odobri se tudi najetje dolgoročnega kredita za trajna obratna sredstva, v višini dinarjev 44.500.000.— pri Ljubljanski banki TB Gorenjske Kranj po pogojih: vračanje 6 let in obrestna mera 51 %, ki se prilagaja gibanju splošne obrestne mere.

Delavski svet delovne organizacije pa je še potrdil predlog poročuna osebnih dohodkov, in sicer 120 % poprečnega OD za redno delo v 10 mesecih letošnjega leta.

Obravnaval in potrdil je cene za sezono pomlad/poletje 1986 in nekatere izvozne ostanke in razpisal javno obravnavo poslovnika o delu komisije za inovacije.

Na predlog komisije za varstvo pri delu se potrdi zvišanje maksimalnega zneska za nakup delovnih halj v prodajalnah, s sedanjih 3.900.— na 7.000.— din.

A. K.

življenjske in delovne pogoje, temveč je potrebno tesno sodelovanje sindikata s komisijami za nagrajevanje, vodstvom DO in TOZD, pa tudi s širšo družbeno skupnostjo, ki vse preprosto le nalaga prispevke iz OD, kot tudi iz dohodka OZD.

Zavedati se moramo, da le zadovoljen delavec pri svojem delu dosega dobre rezultate, zato si moramo še bolj prizadevati za čimbolj stimulatívno nagrajevanje po delu in rezultatih dela, da se bo delavec zavedal, da le kvalitetno delo prinaša boljše nagrajevanje. Prav na tem področju nas čakajo še velike naloge.

Rad bi omenil še nekaj misli, ki se vse preprosto širijo med ljudmi, češ da je naloga sindikata, da skrbi za socialno varnost delavcev, ne zavedajo pa se, da je to predvsem v pravilni organizaciji dela, da je to naloga našega vodstva in tudi naloga vsakega posameznika, da se uveljavi pravi sistem nagrajevanja po delu.

Ena od pobud na zadnji konferenci sindikata je bil predlog za ustanovitev sklada vzajemne pomoči. Iz sredstev tega sklada, ki je bil ustanovljen konec leta 1984, člani prejemo brezobrestne kredite za različne nakupe, npr. za ozimnico, kurjavo ali po-

Organizacija izletov med kolektivnim dopustom, kot tudi posamični izleti za delavce naših obratov, je že dolgoletna praksa. Upam pa si trditi, da je bila letošnja organizacija izletov preko Golfturnista s turističnimi vodji določen napredek, saj so udeleženci posameznih izletov dodobra spoznali znamenitosti krajev, ki so jih obiskali.

Na športnem področju naši delavci dosegajo lepe uspehe, zlasti v zimskih športih in balinanju. Pri tem je nosilec organizacije, kot velikega dela stroškov organizacije in udeležbe na tekmovanjih, prav sindikat.

Tudi na kulturnem področju smo napredovali, saj smo v gledališki sezoni 84/85 skoraj vsak mesec imeli možnost ogleda ene predstave: od ogleda razstave kitajske kulture v Zagrebu, več gledaliških in opernih predstav, kar smo v prejšnjem obdobju zelo pogrešali.

Na koncu želim poudariti le to, da sindikat ni le IO konferenca s svojimi komisijami in osnovnimi organizacijami in njihovimi izvršnimi odbori, da smo sindikat vsi, vsaj tisti, ki plačujemo članarino, in da mora biti naš osnovni cilj, da v DO ustvarijo ustrezno ekonomsko osnovo in

Sindikalna organizacija pregledala svoje delo

Novo vodstvo v stari izdaji

Konec novembra je zasedala konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov Alpine. Ocenili so delo v dveletnem obdobju. Predsednik konference OO Zveze sindikatov Janko Rupnik pa je med drugim povedal:

Zaključujemo dveletno mandatno obdobje našega dela, hkrati pa stopamo v novo srednjeročno obdobje, zato je prav, da ob tej priložnosti ocenimo naše dosedanje delo ter hkrati sprejemo smernice za naše prihodnje delo.

V organizacijskem smislu sestavlja našo konferenco pet osnovnih organizacij sindikata, ki svoje naloge dokaj uspešno opravljajo. TOZD Proizvodnja ima tri osnovne organizacije: za zunanje obrate Col in Gorenjo vas, medtem ko je bila v obratu v Rovtavi osnovna organizacija ustanovljena pred kratkim, in sicer na pobudo delavk tega kolektiva in Občinskega sindikalnega sveta SO Logatec.

Ena najpomembnejših nalog sindikata je na področju zagotavljanja socialne varnosti za člane kolektiva, pri čemer pa je sindikat, brez tesnega sodelovanja s strokovno službo ter delovnimi sredinami, praktično brez moči. Komisija za življenjske in delovne pogoje lahko le ob tesnem sodelovanju vseh omenjenih pišče tiste, ki so pomoči najbolj potrebni.

Smatram, da bi naš samoupravni socialistični sistem moral vsakemu delavcu zagotoviti, da z normalnim delom zasluži toliko, da on in njegovi, lahko žive človeka dostojno življenje, brez socialnih pomoči. Na tem področju pa ni le delo komisije za

Letošnjo konferenco osnovnih organizacij zveze sindikatov Alpine je vodil Stane Čar

moč pri raznih nesrečah. Doslej je v sklad včlanjenih že okrog 560 članov našega kolektiva, osnovni mesečni prispevek je le 200.— din. Doslej je kredite iz sklada prejelo že preko 50 prosilcev in sicer v skupnem znesku 187 milj. starih dinarjev. Vse to dokazuje, da je sklad v komaj 11-mesečnem delovanju že opravičil svoj namen.

Na novo je bilo v letošnjem letu uvedeno brezplačno zdravljenje v zdravilišču v Rogaški Slatini za 20 starejših in slabotnih delavcev. Pri odločanju, koga poslati na zdravljenje, je bilo upoštevano splošno zdravstveno stanje delavca, kot tudi delovna doba v Alpini.

jo temu primerno nadgrajujemo. Vse to pa je odvisno le od nas samih.

V nadaljevanju se je razvila živahna razprava, ki daje dobre osnove za delo vnaprej, ki ga bo vodilo isto vodstvo konference, saj ostaja predsednik Janko Rupnik, sekretarka pa Anica Govekar.

Seveda pa bo delo sindikata v veliki meri odvisno od novih izvršnih odborov OO, saj so prav v osnovnih organizacijah ključni problemi delavcev.

Na konferenci so nekaterim članom IO konference podelili spominska darila (knjige) v zahvalo za uspešno delo v sindikatu.

Aktualni intervju

V procesu poslovanja malenkosti v skupnem seštevku pomenijo zelo veliko

Z novim letom bo stopila v veljavo novo sprejeta organizacija prodajnega in nabavnega sektorja.

Kot vemo, bosta odslej dva sektorja komercialne (lahka in športna obutev), pri čemer se bo v nova sektorja vključila tako prodaja kot nabava, ločeno po obeh omenjenih programih.

Toda sodelovanje se je že začelo. Bojan Starman, sedanji vodja prodajnega sektorja, razmišlja takole:

»Do novega leta bomo delali še na 'starih' dolžnostih. Moram pa reči, da se že počasi vključujemo v nabavo.

Z novo organizirano celoto — komercialni sektor lahke obutve, smo sigurno dosegli napredek, ki bo velikega vsebinskega pomena za celotno tovarno. Mislim, da so s tem doseženi pogoji za čim bolj smotrno delo, usklajen poslovni proces in ustrezen finančni rezultat. Celovit pregled nabavnih in prodajnih cen v enem sektorju, bo omogočil natančnejše predkalkulacije in tudi obračunske kalkulacije, kar pomeni, da bodo tako nabavne kakor

tudi prodajne odločitve glede cen, sigurno boljše kot doslej. Vsako postavljanje prodajnih cen na domačem ali tujem trgu je omejeno (limitirano) z maksimalnimi možnimi cenami. Zavedamo pa se tega, da moramo dvigniti tudi ceno našega dela in s tem tudi življenjsko raven zaposlenih. Kako to doseči, je naloga komercialistov, pripravljalcev kolekcij, organizatorjev dela, izkoristka delovnega časa, materiala, itd. To pomeni — narediti prodajno uspešen čevljev s čim nižjimi stroški.

Planirana netto realizacija tozda Proizvodnja je 14 milijard din; če vsak pri svojem delu prihrani samo en odstotek, že s tem prihranimo (zaslužimo) 140 milijonov din, kar je skoraj en OD vsem delavcem Alpine.

Dobro načrtovanje je pogoj za dobro delo?

Hitro smo pri planiranju zmogljivosti tovarne. Lahko rečem, da nam je uspelo napraviti program že do leta 1987. Treba se je le dogovarjati in dogovoriti, seveda pa vsak proces nekaj časa traja, posebno še, če oblikujemo nek nov sistem dela, kjer naj bi prav vsak imel svojo samostojno, toda odgovorno vlogo.

Ta notranja povezanost pa mora najti svoje učinke tudi v »zunanjem« povezanju. Ni »kšefta«, kjer oba poslovna partnerja ne pričakujeta dohodka. To moramo vedeti in mislim, da bo potem tudi manj težav z materiali, saj je, na primer sedaj, izredno težko dobiti zares kakovostno usnje.

Kakšen pa bo vaš program?

Naš program je opredeljen; delali bomo za MPM,

Aspo, Belmo in Sovjetsko zvezo. Seveda vse stvari še niso povsem dorečene, saj se marsikaj tudi spreminja.

Predvsem pa ne smemo govoriti na pamet. Treba bo poglobljeno delati in poiskati glavne vzroke za nekatere pojave, ki zmanjšujejo našo uspešnost.

Mislim, da je samostojno strokovno delo posameznikov za skupne cilje pogoj, da se položaj izboljša. Tako opredeljeno delo in zastavljene cilje pa je seveda treba uresničiti. Kvalitetno planiranje veliko pripomore k temu. Lahko rečemo, da je 95 % programa za leto 1986 že znanega, torej kaj in kdaj bomo delali. Posebno je to važno, če govorimo o usklajenih potrebah in možnostih proizvodnje.

Menim, da bo tako načrtovanje vplivalo tudi na celoten poslovno-proizvodni proces, s tem pa bo naš cilj dosežen.

Bistveno za dosego vsega tega pa je homogen kolektiv, je končal svoje razmišljanje Bojan Starman.

N. P.

Smešno in nekoliko žalostno je pogosto na naših zborih delavcev — malo nas je in še poskrjemo se ...

Izvoz letos

Skupno smo do konca novembra izvozili 1,5 milijona parov, od tega približno 1.090.000 parov na Zahod, ostalo pa na Vzhod. Po vrstah obutve pa smo izvozili 290.000 parov zimskih škornjev, ženskih nizkih 235.000 parov, tekaških 310.000 parov, ženskih sandalov 190.000 parov, trim obutve 155.000 parov, 130.000 parov apreski obutve in 120.000 parov smučarskih čevljev. Poleg tega pa še 90.000 parov, ki so jih dodelali v Benecu, 20.000 parov moških visokih, 22.000 parov moških brizganih.

Urejen stroj — pogoj za dobro delo

Naši tekmovalci uspešni na zveznem delovnem tekmovanju

V Beogradu so v slovenski reprezentanci delavcev v obutveni industriji uspešno nastopili tudi naši delavci: Cilka Bohinc in Gabrijela Tavčar iz Gorenje vasi in Dragan Gligorević in Mitar Perić iz lahke montaže.

Dragan Gligorević:

S sprejemom in nastanitvijo v hotelu Jugoslavija smo bili zelo zadovoljni.

Tudi tekmovanje je bilo dobro organizirano, le čas je imel v primerjavi s kakovostjo preveliko vlogo. Če bo prilika, se bom takih tekmovanj še udeležil.

Cilka Bohinc:

Če že moram ocenjevati tekmovanje na katerem sem bila, moram reči, da nisem zadovoljna. Pred tekmovanjem so govorili, da bo važna hitrost, kot tudi kakovost. Potem pa so upoštevali le hitrost. Tudi ocene niso bile pravične.

Dragan Gligorević

Mitar Perić:

To je bila res dobra izkušnja, spoznavanje delavcev... Kar zadeva tekmovanje lahko rečem, da je odločil le čas, kvaliteta ni imela nobene vloge.

Spoznali smo, da so se nekateri za to tekmovanje pripravljali cel mesec, mi pa smo po deseturni vožnji tekmovali utrujeni.

Kljub izvozu lahko poskrbimo za domače tržišče

V večnih kleščah med izvozom in prodajo doma, zapostavljamo domačega kupca

Ko smo spomladi zaključevali z izdelavo smučarske obutve za sedanjo sezono, so trgovci zaradi povišanja cen in upadanja kupne moči zelo pesimistično gledali v prihodnost. Temu primerna so bila tudi naročila.

Glede na to smo bili takrat prepričani, da bomo vsa naročila v celoti izdobračili v določenem roku. Toda zaradi velikih izvoznih naročil in pa tudi zaradi težav pri uvozu repromaterialov ter raznih težav v proizvodnji, je prišlo do tega, da z dobavami mudimo že mesec in pol. To velja tako za smučarsko, kot za preski obutev.

Vsi vemo, da je v današnji gospodarski situaciji resnično treba dati prednost izvozu na Zahod, saj nam prav zahodni izvoz omogoča, da lahko del svojih izdelkov izvozimo na vzhod in pokriva mo potrebe na domačem tržišču. Kljub temu menim, da naše obnašanje do domačega trga ni pravilno. Trdno sem prepričan, da je v Alpini še toliko rezerv, da bi naroči-

la za domače tržišče lahko v celoti izdelali in pravočasno dobavili, ob tem pa izvozni posli ne bi bili prizadeti.

Iz leta v leto se ponavlja, da imamo v septembru in oktobru polno skladišče čevljev, vendar pa jih zaradi izvoznih obvez ne smemo dobavljati domačim kupcem. S tako prakso bomo zanesljivo morali končati. Če prihodnjo sezono ne bomo dobavljali čevljev septembra in oktobra, bomo prepustili trg drugim, ki zelo pritiskajo s svojimi proizvodi, kajti na trgu je, kljub naši zamudi, dovolj pancerjev. Kooperacija San Marko - Sloga Prnjavor - Feromoto, je kljub dolgi zamudi le zaživela. V vseh prodajalnah je njihovih pancerjev dovolj, le cene so precej višje od naših. Po izgledu (designu) in kakovosti ti čevlji nič ne prednjačijo pred našimi. Upam si trditi, da so na izgled slabši od naših. To so zelo pomembni dejavniki, ki govorijo nam v prid.

Prepričan sem, da se nam ni treba bati, da ne bi tudi v

bodoče prodajali naših izdelkov, seveda pod pogojem, da bomo s kupci ustvarili dobre odnose, obutev dobavljali v celoti in pravočasno.

Ves trud pa nam ne bo nič pomagal, če čevljev ne bo na tržišču takrat, ko jih rabimo. Lahko se zgodi, da bodo čevlji, ki jih bomo dobavili konec decembra, ostali neprodani, kar bo prav gotovo največja kazen za našo zamudo.

Kupci nas že sedaj upravičeno kritizirajo in zatrjujejo, da smo jih ponovno prevarali, ker obutev ni v prodaji takrat, ko je le-ta najbolj iskana.

Še dva meseca nas ločita od novega zaključevanja obutve za sezono 1986 - 87. Do takrat pa moramo sami vso zadevo temeljito proučiti in narediti vse, da se dosedanja praksa ne bo več ponovila.

Dolžnost vseh nas je, da storimo vse, da bo naš potrošnik solidno postrežen, ker bomo le s tem upravičili njegovo zaupanje in si zagotavljali prodajo v naslednjih letih.

Adolf Križnar

Gabrijela Tavčar:

Zanimivo se je udeleževati takih prireditvev, le boljše bi jih morali organizirati. Na tekmovanju v Sloveniji je bilo v tem pogledu veliko bolje, kot letos v Beogradu.

Sprejeli pa so nas res lepo.

Skromna
slovesnost
ob velikem dosežku

27. novembra smo izdelali 2-milijonti par

»Prav gotovo je to dosežek, zlasti še, če se spomnimo, da je letošnji plan 2.024.000 parov, kar bo tako doseženo že v prvem tednu decembra. V zadnjih treh tednih bomo tako delali preko plana«, je povedal glavni direktor Tomaž Košir.

»Drugo, kar je potrebno omeniti, je to, da smo kljub težavam zunaj in znotraj, uspeli doseči in preseči plan in da se izdelana obutev dobro prodaja. Izvozili smo toliko, kot smo predvidevali, prav tako dobro teče prodaja na domačem tržišču, pri čemer je prav zares škoda, da z izdelavo smučarskih čevljev nekoliko kasnimo. To seveda nekoliko zmanjšuje sicer zelo dober izkupiček na domačem tržišču. Ob tem pa naj omenim, da smo ostale roke, kljub težavam med letom, nekako uspeli spoštovati.

Gospodarske razmere, v katerih živimo in delamo, se še ne bodo izboljšale, zato je še toliko bolj pomembno, da delamo dobro in kvalitetno — mi delavci Alpine, saj je to pogoj, da bomo dosegali solidne gospodarske rezultate, s tem pa omogočili sebi tudi primerne osebne dohodke. Če strnem: če ne bi že letos dosegali plana in spoštovali rokov, hkrati pa dobro prodajali, ne bi bilo niti poročuna.«

Zatem je predsednik delavskega sveta TOZD Proizvodnja Tone Naglič podaril 2-milijonti par, to je smučarskih čevljev, delavcu, ki je v tovarni najdlje — Karlu Pivku, ki se je zahvalil za izjemno darilo, zaželel kolektivno darilo, zaželel veliko uspehov in ob tem opozoril na kritične trenutke v razvoju tovarne, ki jih je sam doživel:

»Najtežje je bilo v letih 1951—1952, ko so morali delavci na dopust, nekateri niso dobili dela in so morali drugam.

Če se spominjam tistih časov, je ta današnji dosežek podoben podvigu »kot bi šli na luno«. V nadaljnjem razvoju je bila prelomnica tudi osnove lastne prodajne mreže. Potem je prišla industrializacija in z njo bojazen delavcev, da zaradi uvedbe strojev ne bodo imeli dela.«

Direktor TOZD Proizvodnja, Tone Klemenčič, pa je menil:

»Ta presežen plan je sigurno rezultat boljšega dela, ne samo proizvodnje, temveč tudi služb, ki proizvodnjo pripravljajo. 2-milijonti par je torej splet več dejavnikov, ki so v dobri meri vplivali na uspeh.«

Kakšna pa je ocena predsednika delavskega sveta TOZD Proizvodnja.

Tone Naglič je menil, da smo letos delali dobro, na drugi strani pa so še vedno nekatere slabosti.

Med drugim opazam pojave nezaupanja v strokovne službe, ki pa imajo na uspeh delovne organizacije tudi velik vpliv.

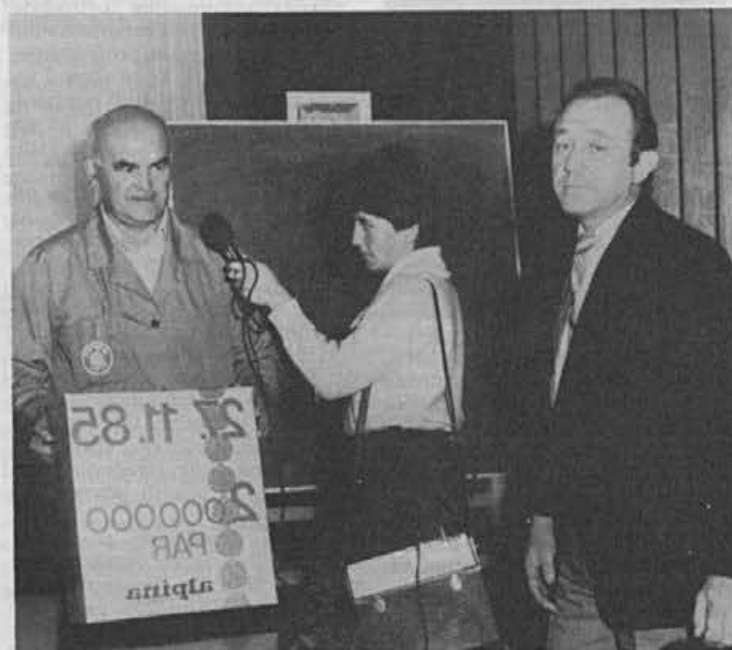
Tomaž Košir pa je ob koncu kratke slovesnosti še rekel:

»Menim, da je tudi 2-milijonti par dokaz, da se stvari sučejo naprej. To je pomembno tako za Alpino, kot za celoten kraj. In če uporabim še geslo, ki je letos pridrlo v Slovenijo: Slovenija, moja dežela, bi bilo prav, da bi mi rekli: Alpina, moja tovarna.«

N. P.

Slovesnost ob izdelavi 2-milijontega para v letu 1985 je začel glavni direktor Tomaž Košir

Predsednik delavskega sveta TOZD Proizvodnja Tone Naglič je 2-milijonti par podaril najstarejšemu delavcu Alpine Karlu Pivku

V skladišču je potrebna tudi pomoč delavcev iz drugih služb

Kakšne izboljšave naj bi dosegli s spremembami v nagrajevanju

V razgovoru so sodelovali: Boris MARKELJ, Anton KLEMENČIČ, Ivan CAPUDER in Olivera JEREB. Razgovor sta vodila: Nejko PODOBNIK in Tatjana MOHORIČ, zapiske je uredila Anuška KAVČIČ.

Katera načela uveljavljamo s spremembami v nagrajevanju?

Boris MARKELJ:

Spremembe aktov se nanašajo na TOZD Proizvodnjo, TOZD Prodajo in DSSS in bi jih lahko razdelili na dva dela: Spremembe, ki pomenijo tekoče prilagajanje praksi (preverjanja, dopolnjevanja, usklajevanja z branžnim sporazumom). Te stvari ponavadi uredimo enkrat letno, na referendumu in spremenimo tisto, kar smo v teku leta ugotovili da ni bilo v redu. Drugi del sprememb oz. predlogov pa se nanaša na nove pobude in nove prijeme, ki bi jih radi vnesli v nagrajevanje in so pomenile to pot največji razlog za razpis referenduma. Smisel je v tem, da bi čim več stvari na področju delitve sredstev za osebne dohodek vezali na rezultate dela. Tu je uvedba kakovostne norme, ki je glavna sprememba. S tem skušamo vezati stimulacijo na doseg plana in kakovost dela. S tem je vsem postavljeno vprašanje; ali smo pripravljene boljše delati in tako doseči boljše plačilo, oziroma za manj dela in slabše delo, prejeti manj. S tem bo več ljudi iz posameznih sredin vezano na rezultate dela. Tako bi bili delavci, ki opravljajo delo za oddelek in v oddelku živijo, bistveno bolj odvisni od rezultata dela oddelka, naslednja stopnja je linija in bi tisti, ki delajo bolj za linijo, bili vezani na rezultate linije.

Z uvedbo kakovostne norme in z načinom izračunavanja poudarjamo, da je delo ostalih režijskih delavcev vezano na proizvod in odvisno od rezultata tudi na njihov osebni dohodek (poprečne cele proizvodnje).

Tretja sprememba, ki jo uvažamo, so projektne naloge. Z njo skušamo doseči nek način merjenja in ocenjevanja strokovnega dela, ki bi ga v obliki stimulacije skušali ustrezno nagraditi. Za cilj pa smo si postavili skozi to obliko dela tudi čimveč narediti doma, da bi bili čimmanj odvisni od zunanjih sodelavcev; tistim ljudem, ki pa so pripravljeni dobro delati, pa bo treba to tudi priznati.

Torej spremembe prinašajo večjo odvisnost od rezultatov dela, tako neposredne proizvodnje, ostalih delavcev, ki so vezani na to proizvodnjo, kot tudi režijskega in strokovnega dela, ki ga skušamo stimulirati s projektnimi nalogami.

Omenil bi še stimulacijo od koeficienta obračanja zalog, ki so v zadnjem času postale pomembna postavka v poslovanju, zato opredeljujemo to stimulacijo kot rezultat dela tistih, ki lahko vplivajo na ta koeficient.

Glede uveljavitve pa bi dodal, da je eno stvari pripraviti in oblikovati v samoupravni akt, drugo pa je potem tehnična izvedba (načini evidenc, spremljanja teh podatkov, izračunov). To so stvari, ki včasih povzročajo sitnosti.

Indeks uspešnosti poslovnih delavcev je že vseskozi kamen spotike oz. nasprotovanj. Ko smo uvedli indeks uspešnosti, smo razmišljali o tem, kateri kazalci najbolj odražajo uspeh ali neuspeh poslovanja celotne delovne organizacije, na katero imajo vpliv ljudje, ki imajo indeks uspešnosti.

Tako se upošteva dohodek delavca, konvertibilni izvoz na delavca, vse to primerjamo z branžo. Vse delovne organizacije v branži pa so dokaj uspešne in dobri izvozniki in doseči to, pomeni dobro delati, če pa to še presežemo, je gotovo treba delati še boljše. V praksi to izgleda tako, da je letošnja stimulacija v višini 10 %, ta indeks je tako na višini zgornje meje.

Razmerje osebnega dohodka indeks tudi ni porušil. Če bi na primer pogledali, koliko z različnimi dodatki dobi delavec v proizvodnji, bi izračun pokazal približno isto razmerje.

Delo-življenje:

Ali so v tem začetku bolj organiziranega nagrajevanja v teh možnostih zajete tiste stimulacije, ki so za današnji čas aktualne, oz. tiste, ki jih moramo v tem času že realizirati?

Boris MARKELJ:

Vseskozi bomo začeli in delali v tej smeri, kajti vedno bo

kazalo kje še kaj izboljšati ali uvesti še nova merila.

Popolnosti pa se bomo približali šele takrat, ko bo sleherni delavec v Alpini videl nek svoj cilj, da bo svoje delo dobro in vestno opravljal in da bo za to tudi primerno stimuliran.

Spomnimo se nazaj, ko je bila postavljena zahteva po boljšem nagrajevanju proizvodnega dela, smo tudi mi to upoštevali; posledica tega je bila boljše nagrajeno proizvodno delo. Hkrati pa se je pojavil še problem »sredine« in problem nagrajevanja strokovnega dela, s tem, da se v zadnjem času že bolj pogosto pojavlja boljše nagrajevanje kreativnega strokovnega dela. Zavedamo pa se, da je še vedno neka sredina v režiji, ki je prizadeta.

Treba bo ocenjevati kvaliteto in količino režijskega dela na podlagi delovnih nalogov. Tu se postavlja vprašanje, ali smo pripravljene sodelovati.

Delo-življenje:

Kako ocenjujete predloge, ki so vezani na delavce v TOZD Proizvodnja? Kje vidite prednosti, kje težave?

Anton KLEMENČIČ:

Prav gotovo v teh predlogih lahko vidimo napredek v nagrajevanju. Na nekaterih področjih imamo že izkušnje (npr. kvaliteta, kar smo že imeli v poizkusni fazi) in lahko rečem, da se je k temu resno pristopilo. Tako so delavci veliko več pozornosti posvečali kvaliteti, kot prej. Stimulacija je torej imela dokaj velik učinek in se je z veliko škarta pri nekem artiklu, oz. izdelavi, prišlo na povsem minimalnega. Zadevo je potrebno samo še dodelati in sicer v tem smislu, da bi približno vsak oddelek imel možnost na ta način doseči enako stimulacijo. Sedaj so analize narejene in potrebno bo postaviti takšne tabele, da je, na primer, v šivalnici, ob maksimalni kvaliteti, možno dobiti isto stimulacijo, kot v montaži ob maksimalni kvaliteti. Tudi interes za čimboljšo kvaliteto je bil večji v tistih oddelkih, kjer je bil odstotek stimulacije višji.

Kar zadeva kvaliteto, so bili tudi vsi ljudje iz tehničnega po-

dročja in vodje linij, vezani na svoj oddelek. Tu moramo rešiti le še problem, če bi se zgodilo, da bi izhajala napaka iz razvoja ali še iz preslabe kvalitete materiala in bi nastala napaka izključno po krivdi nekega oddelka; saj bo ta oddelek res slabše stimuliran, pri tem pa je vprašanje, če je učinek te negativne stimulacije dosti močan za tisti oddelek, ki je povzročil slabšo kvaliteto. To bo potrebno rešiti predvsem v tehniki izpeljave te stimulacije.

Delo-življenje:

Kakšen je vpliv normirca na kvaliteto, uspešnost oddelka in tudi uspešnost posameznih delavcev?

Anton KLEMENČIČ:

Tudi glede normircev nimamo še vsega razjasnjenega, bodo pa vezani na neko povprečje, kot vsa ostala režija.

Na športnih linijah pa imamo v isti osebi tehnologa in normirca. Tehnolog bi tako moral biti stimuliran na pripadajoči oddelek, glede na kvaliteto in produktivnost, po drugi strani pa je sam tudi krojitelj časov in tu bo potrebno dobiti ustrežno kombinacijo.

Glede ostale režije pa bi rekel, da je še vedno premalo konkretnih kriterijev za nagrajevanje in premalo pritiska. Prav gotovo je tudi tu nekdo boljši kot drugi in bi zaslužil dodatno stimulacijo, ali obratno: so tudi slabši, ki pa sedaj niso kaj prida prizadeti.

Eden od bistvenih stvari, oziroma novosti, ki bi ga uvedli s tem, je dodatek na serije in razlika med šivalnicami in montažo se bo na ta način nekoliko zmanjšala. Precej se je že zmanjšala tudi na račun večjih serij in na tem mislimo delati še naprej.

Torej, vse te predvidene spremembe lahko ocenjujemo kot dobre, vprašljivo je le to, če bo učinek stimulacije za nekatere dovolj učinkovit, ali pa se bo prepozno odrazil. Recimo, v komercialni se pogovarjajo o posli za naslednje leto ali 6 mesecev naprej in danes je treba te pogoje ustvariti, za kar pa se bo stimulacija pri teh ljudeh poznala po več mesecih ali celo kasneje kot v enem letu. To je edina slabost tega sistema, vendar smer je povsem prava in tudi ti ljudje morajo biti posredno vezani na oddelek, za katerega delajo.

Delo-življenje:

In kje vidimo težave?

Anton KLEMENČIČ:

Največje težave vidimo pri postavitvi realnih planov proizvodnje. Postavili smo letni plan in idealno bi bilo, da bi ga že danes lahko razbili po oddelkih; vendar je to praktično nemogoče, ker še ne vemo, koliko časa bomo porabili za izdelavo posameznih artiklov.

Tako lahko za montažne oddelke dokaj dobro postavimo plan; ostal pa bo odprt problem šivalnic, kjer bomo morali kot izhodišče postaviti razpoložljiv

fond dejanskih minut in na podlagi tega in doseganja norm, postaviti plan.

Vse druge stvari glede nagrajevanja bo lažje izpeljati, posebno, kjer so stvari izračunljive in tudi naprej lahko dobro predvidene; za neko šivalnico pa je težko planirati, koliko delavcev bomo imeli na razpolago in koliko minut bomo porabili za določeno izdelavo.

Najbolj negativno pa bi vplivalo, če bi se pokazalo, da bi kakšna stvar izgledala nepošteno: npr. da bi bil nekdo za slabo delo, kljub vsemu še stimuliran, nekdo pa za dobro delo slabše nagrajen, to pa bi nam razvrednotilo sistem.

Delo-življenje:

Kako ocenjujete sistem, ki naj bi bil uveljavljen v TOZD Prodaja?

Ivan CAPUDER:

Že v letu 1984, ko smo videli, da imamo prevelika naročila, smo stornirali blago prodajalnam. Pred leti je bilo na tržišču tako, da smo težko prišli do blaga in so nas naši dobavitelji precej izsiljevali. Takrat niti nismo mogli veliko govoriti o zalogah, ker blaga velikokrat nismo dobili pravočasno. Nismo imeli tudi nobenih ukrepov, kako nadzorovati zaloge.

Ob koncu leta 1984 so bile zaloge zelo velike; pomladanska kolekcija je ostala na zalogi in indeks porasta je takrat znašal 208. Takrat smo se zavedeli, da bo stvari potrebno izboljšati in smo se takoj lotili sistema, s katerim bi zaloge lahko bolje nadzorovali. Tako smo za leto 1985 že uvedli poizkusni sistem in ugotovili, kako deluje.

Koeficient obračanja zalog sedaj planiramo že vnaprej in ga poizkušamo doseči, s tem, da planiramo nakup blaga za 1 mesec naprej in upoštevamo tudi zaloge, oz. kako je tekla prodaja. Vse to je namenjeno temu, da se skrajša cikel prodaje, od nabavljenega blaga.

Tako smo to skušali vključiti v sistem nagrajevanja. Po koeficientu obračanja zalog smo bili sicer nagrajevani že dosedaj, vendar se je to le minimalno odrazilo in ta stimulacija ni veliko pomenila.

Ko smo za leto 1986 izračunali koeficiente in to primerjali z dobavo blaga in naročenim blagom, smo videli, da se to res obrestuje in da so skušali sodelovati prav vsi.

Menili smo, da bomo lahko uvedli nagrajevanje prodajalnih odstotnih točkah, vendar se je izkazalo, da v to smer še ne moremo, ker ta odstotna točka bolj počasi deluje, oz. ne deluje tako spodbudno.

Mislil, da bi moralo biti čim več takšnih stimulacij (npr. od prodaje parov, plana, itd.) in da bi bilo čim manj zaprtih sredstev v zalogah in da bi bil cikel prodaje čim krajši. Če se bo zaveda dobro obnesla, računam, da bomo po nekaj letih lahko

prišli do koeficienta obračanja 4, kajti to je vsekakor možno doseči pri optimalnem načinu poslovanja.

Omenil bi še drugo zadevo, ki je mogoče nekoliko problematična: Vedno bolj težimo k centralnemu naročanju blaga in s tem prevzemamo tudi večjo odgovornost za nabavo obutve, po drugi strani pa ravno tako nagrajujemo poslovdjo od koeficienta obračanja zalog. To pa zaradi tega, ker kljub temu, da smo mi v centrali v večji meri odgovorni za dokup obutve, ima poslovdja na konferenci še vedno možnost, da za svojo prodajalno naroči tiste grupe obutve, ki so, glede na dobro poznavanje tržišča, tudi dobro prodajne in lahko ravno prav naročijo.

Dobri poznavalci tržišča pa bi prav gotovo lahko vplivali tudi na skrajšanje poslovnega procesa v celoti.

Tu so še možnosti, ki jih bomo skušali upoštevati v bodoče, da bi na primer prodajalne razvrstili v določene skupine, glede na rok dobave posamezne vrste obutve, ker nekje rabijo obutev prej, drugje pa pozneje.

Ob tem bi poudaril velik pomen stimulacije že s tega stališča, da bo naredila veliko reda v planiranju.

Glede vzajemnosti med proizvodnjo in prodajo pa bo potrebno v proizvodnji postaviti točne roke izdelave, da bo obutev lahko šla takoj iz skladišča.

Tone KLEMENČIČ:

Ne smemo pozabiti, da imamo tu več kupcev, zahodni in vzhodni izvoz, od katerih imajo vsak svoje časovne zahteve: proizvodnja pa mora, kljub temu delati preko vsega leta in če bi te roke dosledno upoštevali, proizvodnja ne bi mogla delati enakomerno vse leto, zato moramo zavestno delati določeno obutev tudi na zalogo.

Ivan CAPUDER:

Vsekakor nismo sposobni, da bi zamenjali kompletno nagrajevanje in izumili nekaj boljšega, temveč je potrebno sistem sprotno dopolnjevati na ta način, kot

smo se ga lotili in to je že tisto, da bo ljudi spodbudilo, da bomo pričeli razmišljati tudi o tem, da so naša finančna sredstva zelo draga, zato pa jih je potrebno čimhitreje obračati in ne vezati v zaloge.

Delo-življenje:

Kakšen bo postopek za uveljavitev novosti? Kje pričakujete probleme?

Olivera JEREB:

Prva faza v uveljavljanju teh predlogov je že sprejem na referendumu in ko je predlog sprejet, pomeni, da je večina ljudi pripravljena prevzeti vse te novosti.

Druga stvar pa je potem izvajanje teh sprememb in uporabljanje v praksi. Tu pa se že pojavljajo tudi težave.

Novosti je nato potrebno spremljati, ker je izvajanje lahko dokaj različno, zato bo potrebno izdati enotna navodila, kot pripomoček k izvajanju vseh sprememb, hkrati pa bo naša služba zadolžena tudi za kontrolo.

Glede uveljavljanja bi omenila še to, da je v prvi vrsti vprašanje, kako bodo postavljeni plani. Verjetno bomo morali izhajati iz izkustva, vendar bi morali kljub temu stremeti za tem, da si postavimo nekaj višje cilje in jih skušamo doseči. Na primer, da postavimo normo kvalitete nekoliko višje, kot smo jo dosegali dosedaj. Seveda pa spet ne moremo kar naenkrat doseči višjih ciljev, temveč moramo to izvajati postopoma in čez nekaj let doseči začrtano raven.

Tako je velika odgovornost tudi tistih ljudi, ki bodo postavljali plane in normative, prav tako pa tudi pri izvajanju in spremljanju ter kontroli.

Mislil, da bo morala tudi osebna ocena odigrati vidnejšo vlogo v sistemu. Ne bi namreč smela obstajati bojazen, da bi neko službo ali nekoga, ki je zakrivil napako, ne mogli s tem sistemom tudi destimulirati, ob tem, da lahko v takih primerih uporabimo še osebno oceno, ki lahko tudi precej vpliva na osebni dohodek.

Poudarila bi še naslednje:

Ko govorimo z ljudmi, dobimo občutek, naj bi bila vsaka stimulacija namenjena predvsem povečanju osebnega dohodka, maldokdo razume uvedbo neke stimulacije predvsem za izboljšanje rezultatov dela in poslovanja, organizacije dela in v končni fazi s tem tudi boljše osebne dohodke, ki pa so posledica vsega tega.

Tone KLEMENČIČ:

Tu bi poudaril, da bi bil izkorigostek delovnega časa še boljši, kajti tu so rezerve še prav povsod in bi jih sedaj res kazalo izkoristiti.

Zaključek:

Po sprejemu sprememb sistema nagrajevanja so pred nami zahtevne naloge — kako stvari uresničiti v praksi.

Prav gotovo bo leto 1986 do določene mere poizkusno leto tudi v tem pogledu, saj bo sistem šele v praksi pokazal svojo pravo obliko.

Naslednje, kar izhaja že iz razgovora je pomanjkanje meril učinkovitosti dela mnogih delavcev, ki jih ta sistem ni zajel (finance, SOS, RCA, itd.). Če izhajamo iz predpostavke, da je že sama razvrstitev dela ali opravila v določeno skupino del ocenjevanja vpliva, ki ga ima lahko tak delavec, smo že bližje objektivnim merilom. Seveda so vplivi izredno raznoliki, tako po vrsti, kot po stopnji. Toda, če stvari analiziramo strokovno in s primerjanjem, bi spet stopili korak naprej.

Končno pa zanesljivo velja: tudi ko bodo izdelane strokovne osnove, bodo še vedno obveljali odgovori, ki so tudi rezultat različnosti pogojev dela in razmer, da navedem je primer, če hočete: tudi konjunktura je v kadrovske politiki lahko dejavnik, ki vpliva na nagrajevanje. Toda to so le posamezni izzivi za razmišljanje ...

Šele ko se bodo dela začela, bomo verjeli v novogradnjo

Približno tako je razpoloženje v tem obratu, kjer je pomanjkanje prostora čutiti na vsakem koraku: v skladišču, pri krojevalnici (sekalnici), šivalnici...

Vodja obrata Vinko Bogataj o teh težavah razmišlja takole: »Kljub problemom, ki jih imamo predvsem z zelo raznovrstnimi umetnimi materiali proizvodnja kar dobro teče. Zares je obupno pomanjkanje prostora,

kar rešujemo s požrtvovalnostjo vseh, ki smo za organizacijo dela zadovoljeni. Raznolikost proizvodnje in materialov povzroča težave. Tu se kažejo tudi pomanjkljivosti glede usposobljenosti delavcev. Razumljivo je, da se to odraža tudi pri kvaliteti. Usposabljanje bo zato treba organizirati boljše, tako, da se bodo ljudje lahko čimprej vključili v normalno proizvodnjo.

Zanesljivo pa na naše (manjše) uspehe vpliva tudi to, da je na vseh koncih in krajih premalo reda in doslednosti, kar so v

nekaterih delovnih organizacijah uredili veliko boljše (Planika) in dosejajo tudi boljše poslovne rezultate.

V Gorenji vasi težko čakajo gradnje

S programom tekaške in smučarske kolekcije na občinskem natečaju

Občinska raziskovalna skupnost Škofja Loka je novembra razpisala natečaj za inovatorja Škofja Loka 1985 in razpis za nove izvozno usmerjene proizvodne programe v OZD občine Škofja Loka za leto 1985.

Komisija za inovacije je pregledala vse pogoje razpisa in se odločila, da se na razpis za inovatorja Škofja Loka 1985 prijavi izum »izdelava cevastih jermenov« predlagatelj Janéza Špika, Janeza Veharja in Viljema Kogovška. Pri izdelavi vodila za izdelavo cevastih jermenov je Komisija za inovacije ugotovila, da gre za teamsko delo. Z izdelavo ustreznega vodila je bilo doseženo, da se z eno operacijo jermenček sešije in obrne. Inovacija — vodilo se je v proizvodnji izredno dobro vpeljala in ekonomsko upravičilo. Čisti prihranek je bil 4.113.000,00 din. Le-tega so izračunali na tak način, da so izračunali, oziroma primerjali cene med uvoženimi in doma izdelanimi jermeni. Poleg tega pa smo v letošnji

sezoni pomlad—poletje na domačem trgu nastopili kot edini proizvajalci sandal s cevastimi jermeni.

Ker smo delovna organizacija, ki je uspela realizirati nove izvozno usmerjene programe, predvsem na konvertibilni trg in ker so ti programi plod lastnega znanja in dohodkovno uspešni, se je komisija odločila, da se prijavimo tudi na razpis »Za nove izvozno usmerjene proizvodne programe v OZD občine Škofja Loka«.

Na razpis smo se prijaviili z dvema izvoznima programoma in sicer s programom smučarske kolekcije in s programom tekaške kolekcije — integralna vez za smučarske teke in razvoj novega podplata v skladu s to vezjo t. i. Control sistem.

V tej zvezi smo predstavili izvozno uspešnost naše delovne organizacije, potek razvoja izbrane smučarske kolekcije in razvoja integralnega sistema — Control system ter dohodkovno uspešnost na tujem tržišču.

Karla Križnar

Zopet uspešno timsko delo

Komisiji za inovacije je bila posredovana prijava tehnične izboljšave — »vgradnja avtomatskega brisalca barve« predlagatelj Francija Pečelina, Jožeta Štucina in Marka Kavčiča.

Pri stroju za barvanje peta, katerega glavni namen je, da se barva nanaša avtomatsko, z enkratnim nanosom, je bilo problematično čiščenje mrežice, izhlapevanje in poraba topila ter čiščenje stroja, ki mora biti dnevno. Barva se je ob večkratnem nanosu, na mrežici zasušila in jo je bilo težko odstranjevati.

Zaradi vsega tega je bilo potrebno spremeniti dotedanji sistem čiščenja mrežice.

Predlagatelj Franci Pečelin je dal pobudo, da je potrebno izdelati tako imenovani avtomatski brisalec barve, ki bo sproti očiščeval mrežico, saj je bila dosežena učinkovitost čiščenja mrežice slaba zaradi že prej omenjenih slabih tehnoloških pogojev.

Predlagatelj Jože Štucin je naredil osnovne skice avtomatskega brisalca, ki pa jih je bilo potrebno mersko izdelati in dodelati. Le-to pa je potem izdelal Marko Kavčič.

Pri izdelavi avtomatskega brisalca so bili uporabljeni materiali iz obstoječih zalog v skladišču materiala, razen kolesarskih špic za brisalec, ki so bile kupljene.

Pri tej tehnični izboljšavi je nastal prihranek v času in na materialu.

Prihranek v času je ca. 20% (nove norme še niso preizkušene). Letni prihranek za celotno proizvodnjo je pri 50.000 parih, kolikor peta se povprečno izdelata na leto, s pomočjo te naprave 4000 min. x 15,00 din (toliko stane povprečna proizvodna minuta) = 60.000,00 din.

Prihranek na materialu (uporabljal se je aceton za čiščenje) 250 l letno x 253,00 din (cena iz marca 1985) 250 x 300,00 din = 75.000,00 din (valorizirana cena). Skupni prihranek torej znaša 135.000,00 dinarjev.

Ker gre za izračunljiv letni prihranek, je komisija odmerila nadomestilo po 1. točki 3. odstavka 45. člena Samoupravnega sporazuma o inovacijah v TOZD Proizvodnja, za celotni letni prihranek.

Karla Križnar

Kadrovske novice

V novembru se je nadaljevalo počasnejše zaposlovanje delavcev, tako da je na novo sklenilo delovno razmerje 7 delavcev, z delom pa je prenehalo 8 delavcev, tako se število delavcev ni bistveno spremenilo.

Z delom so v TOZD Proizvodnja pričeli Bojana Trailovič, Aleksandra Justin, Marko Podobnik, Sonja Kolmančič, Jože Žust, Andreja Vavken v obratu Rovte in v obratu Col Tatjana Brus. Z delom so v TOZD Proizvodnja prenehali Jana Mravlje in Peter Merlak. V TOZD Prodaja pa so prenehali Željko Marjanovič iz prodajalne Sarajevo I, Nikša Petrovič iz prodajalne Zagreb III in Marijan Kršič iz prodajalne Zagreb V. V Delovni skupnosti skupnih služb je prenehala z delom Jernejka Dolenc.

POROČILI SO SE:

Ob vstopu na novo življenjsko pot želimo sodelavcem Poloni Freljih, Jelki Košir, Cvetu Trčku in Katici Černigoj, obilo razumevanja, sreče in zadovoljstva v zakonu!

Za veliko želja je malo denarja

Podrobnejši pregled vseh športnih udejstvanj v letošnjem letu nam kaže lep napredek, posebno kar zadeva množičnost v rekreacijskem športu. Vedno bolj pa je priljubljen zimski šport, tako teki, kot alpsko smučanje. Več zanimanja so letos pokazali člani kolektiva tudi za različne druge športne panoge, saj se je samo v preteklem mesecu udeležilo občinskih sindikalnih športnih iger okrog 80 delavcev.

Najprej je seveda treba povedati, kako smo v športu sploh organizirani. Pri OOS Alpine imamo komisijo za šport in rekreacijo, v kateri so zastopane vse športne panoge, ki pridejo v poštev za člane našega kolektiva. Teh ni malo, saj poleg iger z žogo nekateri radi balinajo, drugi kegljajo, tretji igrajo šah, nekateri se spet navdušujejo za streljanje itd. V vseh teh športnih panogah je treba omogočiti rekreacijsko vadbo in tekmovanja. Vemo, da v Žireh manjka še veliko prostorov za šport in rekreacijo, ter da je vse to delno omogočeno v osnovni šoli, nekaj

v Druženem domu Partizan, ostalo pa kar zunaj na neurejenih in neprimernih terenih.

Stvari se počasi obračajo na bolje. Novi zazidalni načrt predvideva tudi prostor namenjen športu in rekreaciji. Čeprav je to še precej oddaljeno, lahko kljub temu upamo, da bomo tudi Žirovci imeli nekoč kegljišče, bazen itd. Zakaj vse to delovni človek potrebuje in ni zaman tolikokrat izrečen rek: zdrav duh v zdravem telesu.

Moramo priznati, da smo dosedaj vsa sindikalna športna srečanja, in teh ni malo, financirali iz sindikalne blagajne. Seveda je bilo to nujno, če smo sploh hoteli na posamezno srečanje, ni pa to v redu zato, ker so razne športne igre kar naprej praznile sindikalno blagajno. Zato smo se načelno že dogovorili, da bo treba to financiranje urediti drugače in sicer iz sredstev sklada skupne porabe, ki naj v potrebni višini podpira sindikalno dejavnost, to pa je tudi šport in rekreacija!

Stane ČAR

Sejem Snežinka — poduk za nas

V času od 13. do 17. novembra 1985 je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani tradicionalni smučarski sejem SKI EXPO 85.

Sejem pomeni začetek sezone nakupa smučarske opreme. Tu razstavljajo in

prodajajo novo in rabljeno smučarsko opremo.

Letos je bilo zlasti veliko povpraševanje za rabljeno opremo. Kar zadeva novo opremo opažamo, da se povpraševanje zmanjšuje, ven-

dar to še ne pomeni, da nova oprema ne gre v promet.

Na tržišču je močno prisotna firma San Marco, ki ima veliko izbiro smučarskih čevljev, v vseh cenovnih razredih. To bi nam, kot proizvajalcem smučarskih čevljev lahko bilo v poduk, saj naših čevljev na tržišču ni dovolj. Zanimanje za naše smučarske čevlje je še vedno veliko, saj bi jih na tem sejmu lahko prodali veliko več, če bi imeli zadostno količino in izbiro. Tako smo vsi, ki smo na sejmu, le ugotavljali, da ima konkurenca dovolj čevljev, da nastopajo agresivno in da dobro prodajajo.

Naša prodajalna Ljubljana IV je na sejmu prodala za 600 milijonov din obutve. Kupci so se zanimali predvsem za smučarsko obutev,

apreski in tudi za tekaško obutev. Zato smo na sejmu povabili znanega tekaškega delavca Janeza Pavčiča, ki je predstavljal tekaške čevlje in vezi Control system. Predvajali smo tudi video filme o tovarni, naših izdelkih in o zimskih olimpijskih igrah 1984.

NOVACIJE

V zabavnem delu programa sta sodelovala Tone Fornuzzi-Tof in Janez Hočevnar-Rifle, ki sta občinstvu na zabaven način predstavljala tekaško obutev.

Marija KOŠIR

Sodelavcu Petru Merlaku v slovo

maj slabe dve leti je od tedaj, ko je Peter začel delati v lahki montaži.

Doma iz Rovt, se je vsak dan s kombijem vozil v službo. Postal je dober delavec, spreten in prilagodljiv, kar je na tekočem traku v lahki montaži lastnost, ki jo zelo cenijo.

Potem pa je prišla zima in utrnula pomlad, bi lahko rekli, saj je bil Peter star le sedemnajst let, torej na pragu življenja, v katerega je korakal pogumno in uspešno.

Nepredvidljiva usoda je iz naših vrst boleče izrgala Petra Merlaka. Ko-

Petra se bomo spominjali kot marljivega delavca in dobrega tovariša.

Umril je Janko Žakelj

V začetku decembra nas je nenadoma zapustil naš upokojenec Janko Žakelj, ki je v naši tovarni delal od leta 1949 dalje. Kot kvalificiran čevljar je ves čas do invalidske upokojitve delal v montaži.

Omahnil je, še preden je dopolnil šestdeset let.

Z njimi je rasla Alpina

Vilka Čadež se je že zgodaj spoznala s čevljarstvom, saj so imeli obrtno delavnico doma...

»Res je bilo tako. Že ko sem bila stara dvanajst let, sem pomagala v očetovi delavnici, vozila blago na pošto in kasneje prevzemala tudi nekatera, kot pravimo danes — pisarniška dela. Kasneje, v času svetovne gospodarske krize, so se tudi v Žireh obrtniki začeli združevati v zadruga, da bi lažje preživeli. Oče se je vključil v Postolarsko zadrugo. Jaz sem se učila »štepiti«, se izučila in nadaljevala z delom na vseh fazah šivanja gornjih delov. Kot zanimivost lahko povem še to, da sem prva od žensk v Postolarski zadrugi začela tanjšati (širfati) gornje dele na stroju. Dela seveda ni bilo stalno. V jesenskih mesecih, ko je bilo dosti dela, smo delali po štirinajst ur dnevno, potem pa so prišli meseci brez dela...

Bili smo mladi in tudi jaz sem se vključila med telovadce v Sokolu. Učila sem telovadbo predvsem naraščajnice (14.—15. leta) in kasneje še članice.

Potem pa so prišli otroci, na pragu je bila druga svetovna vojna, ki je Vilki vzela moža in otrokoma očeta.

»Ob svojem možu sem sodelovala že od vsega začetka. Posebno sem delala v vaškem odboru AFŽ (antifašistične fronte žena) in v odboru osvobodilne fronte.«

Po koncu vojne se je Vilka z vsem žarom vključila v delo. Bila je v odboru za kulturo, v KLO (krajnem ljudskem odboru), zadolžena za socialo, bila je članica občinske skupščine, dela v zvezi borcev, komisijah...

»Zares smo delali z ogromnim elanom,« se spominja, »nobenega večera nam ni bilo žal...«

Električar Polde Potočnik me je usmeril v delo Naproza, to je bila nabavna prodajna zadruga. V začetku sem bila čisto sama in popolnoma neizku-

šena. Pa je vendarle šlo: takrat smo še vse prodajali na karte, da je bila v tistem pomanjkanju, delitev bolj pravična. Toda vse to je zahtevalo veliko dela. Odhajala sem zjutraj in se pogosto vračala zvečer ob devetih pa tudi enajstih. Tako ni šlo več naprej, saj sta dva otroka vendarle zahtevala svoje...«

Tako se je spet vključila v čevljarstvo, najprej v zadrugo in kasneje v novo zgrajeno tovarno. Vsa leta potem je delala v šivalnici gornjih delov, v zadnjih šestih letih pred upokojitvijo pa na kontroli.

»Po vojni je bilo zlasti veliko težav s stroji in v glavnem smo uporabili stroje iz obrtnih delavnic.

Kasneje so se razmere, kar zadeva stroje, izboljšale. Toda ves čas je bila šivalnica nekako za montažo. Ko smo si izborile boljši položaj, so se stvari spet poslabšale. Tako je bilo večkrat in, kot slišim, je še sedaj...

Norme so trde, vem da so ženske disciplinirane delavke. Toda, še premalo znajo, da bi lahko bolj napredovale, oz. bolje zastopale svoje interese. Izobraževanje, ki je sedaj možno, je za napredek nujen pogoj.

Sicer pa mislim, če bi vsak delavec delal v tovarni tako, kot dela doma in pazil na vse, bi bil napredek še hitrejši.

Nejko Podobnik

Ženski zbor uspešno v novo sezono

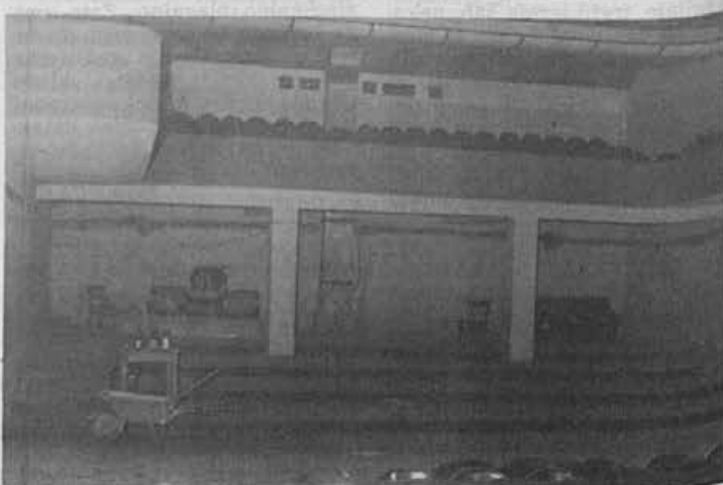

Ženski pevski zbor DPD Svoboda Žiri navdušuje doma in v drugih krajih

Za amaterske pevske zборе se pričinja nova sezona. Tako tudi za ženski pevski zbor DPD Svoboda Žiri. V novi sezoni pričenjajo z delom osiromašene za nekaj stalnih članic zbora, ki so jim preostale pevke za njihov prispevek v preteklem obdobju zelo hvaležne. Ističasno pa se je zboru pridružilo osem mladih pevk, ki že redno vadijo. Pomlajevanje je seveda tudi pogoj za razvoj zbora.

Takoj na začetku sezone v soboto 26. oktobra je zbor nastopil na vsakoletnem srečanju pevskih zborov sozda ZPS v Trbovljah. Kaj govori ocena v časopisu:

»Že sama paša za oči je napovedala dobro »bero« tudi za ušesa. Kot tretje nastopajoče so se namreč na odru zvrstile članice ženskega pevskega zbora DPD Svoboda Žiri. Ubrani ženski glasovi, ki smo jih lahko slišali na vseh dosedanjih srečanjih pevskih zborov ZPS, so zapeli »Jesen«, »Ko mi na Ojsterk pridemo« in »Zagorske zvonove«. Dekleta in žene v belih bluzah in črnih krilih so poslušalce dobesedno očarale. Svojevrsten čar pa je k vzdušju v dvorani prispevala solistka, ki je s vojim nežnim glasom med pozvanjem »Zagorskih zvonov« posegla v čustva še tako samozavestnemu poslušalcu. Zato ni naključje, da jo je, po izrazitem aplavzu, še s toliko večjim ponosom, predstavil njen zborovodja Slobodan Poljanšek. Vsekakor je bilo občinstvo v Delavskem domu tokrat priča kakovostni zborovski pesmi, še vzpodbudnejše pa je dejstvo, da kakovost petja žirovskih žena glede na dosedanja srečanja ZPS stalno raste.

Začela se je temeljita obnova dvorane DPD Svoboda Žiri, ki naj bi bila končana že letos

Najmlajši v pionirskih vrstah

Cicibani so postali ponosni pionirji

V četrtek, 28. novembra 1985 smo neučakane cicibane sprejeli med pionirje.

Pripravili smo jim kratek kulturni program. Cicibani so se predstavili z recitacijami, zapeli so nam nekaj pesmic, mi pa smo jim razdelili modre kapice, rdeče rutke in pionirske izkaznice.

Obljubili so, da bodo vestno opravljali pionirske naloge. Po svečani pionirski zaobljubi jim je tov. Jelenc povedal nekaj o NOB.

Najbolj pa so se razveselili pogostitve, ki smo jim jo pripravili v prizidku.

Za konec pa so si ogledali še lutkovno predstavo o čarovnici, ki ni mogla biti hudobna.

IO PO Žirovske čete

Sredi novembra je aktiv kmečkih žena pripravil v družbenem domu Partizan zelo uspešno in lepo urejeno razstavo kmečkega orodja in jedi. Kot zanimivost velja omeniti, da je bila razstava urejena po delih skozi letne čase, hkrati pa smo si lahko ogledali jedi, ki so spremljale kmečko življenje. V nedeljo, ko je bilo največ obiskovalcev, pa smo si lahko ogledali tudi demonstracijo predenja.

Sejem šmučarske obutve v Žireh je uspel

Šmučarski klub Alpina že več let pripravlja sejem, ki je postal pomembna prilika — kako priti do opreme

Zares je sejem postal že tradicionalen. Poleg Alpine sodeluje na sejmu že ves čas tudi Mercator KGZ Sora s svojo prodajalno železnina, ki tudi prodaja šmučarsko opremo. Ves čas sejma, to je od 9.—16. ure, je bila odprta tudi prodajalna Alpine, da bi obiskovalcem sejma res lahko ponudili kolikor je največ mogoče.

Organizatorji sejma se niso prevarili, saj je bil obisk v prvih urah sejma izreden; prodali so okoli 650 vstopnic. Če sedaj ocenjujemo za nazaj, lahko rečemo, da je bil sejem dobro organiziran, tudi strokovno svetovanje je potekalo v redu. Kot običajno, je bila organizirana tudi brezplačna montaža na sejmu kupljene opreme. Tudi to je potekalo tekoče, saj so na sejmu montirali okoli 40 parov smuč. Da bi bilo na sejmu še bolj pestro, so predvajali tudi video filme, predvsem reklamnega, šmučarskega in zabavnega značaja.

Kakšna so torej razmišljanja ob tem uspešnem sejmu?

Ugotovili smo, da s tem, ko je sejem trajal do 16. ure, nismo kaj prida pridobili, saj v zadnjih urah ni bilo pravega obiska. Razmišljamo, da bi morda sejem organizirali v dveh dneh, to je v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne. To bi morda nekoliko ublažilo začetno konico obiska, ko so bile razmere za sejemsko delo zaradi gneče skoraj nemožne.

Vemo tudi, da sejem še vedno ni ponudil dovolj stare otroške opreme, kjer je predvsem povpraševanje po kompletni opremi. Da bi to dosegli pa bo treba zagotoviti tudi ustrezen prostor.

Boris MARKELJ

»DELO — ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Marija Albreht, Tatjana Dolenc, Milena Lukančič, Tatjana Mohorič, Helena Kavčič, Marjan Pišljar, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejko Podobnik — glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Zemljarič. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj

Dam mrtvih

Dam mrtvih ni vesel praznik. Vsako leto izločijo običajno grobove padlih partizanov. Nanje položimo cvetje in priveržimo svečke. Ho stojimo ob grobu, premišljujemo o ljudeh, ki so padli med vojno za našo svobodo. Učili smo se, da so bili to pošteni in pogumni ljudje.

Tudi v našem kraju je bilo veselo takih fantov, ki so padli. Po njih nosi naša šola ime. Se bolj mi postane hudo, ko se spominim, da so padli tudi mlade pionirje in pionirke.

Večna sem, da živim v miru in svobodi in želim si, da se vojna ne bi nikdar ponovila.

Andreja Jurca, 3. c

Učenci osemletke spremljajo dogodke

TO JE NAŠ KRAJ urbanistične sanje...

KDUR KUP BALON
MA PARCELA
ZASTOJN

in drugo s...

URBANISTIČNI KVIZ
V DD PARTIZAN

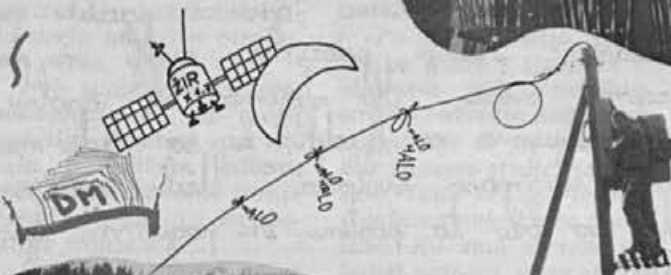

skakau vrjetn
nam več, bam pa
kegiou ka bam star

KI JE ŠE KEJ ZEMLE
DE JE PAZIDAMA

PARFUMERIJA ŽIRI®

LE KERN
SEJ SPET
UTRGAL ??

BULS
JE NA SUHM
KAT U VAD

ŠE
NAPREJ
SREČNO VOŽNJO V NOVEM
LETU, VAM ŽELI „VAŠE
CESTNO PODJETJE“

model tip: lahko prestopen
model tx 667511/8

REGULACIJA: ZA BOLJŠI ODTOK S...